

Gamle skibakker i Strinda

Av Kjell Bløtekjær
- i samarbeid med Nils Estenstad, Odd
Hjelle, Kjell Olstad og Per Westgård

Vi har hatt som mål å få fram informasjon om hoppbakker som tidligere har eksistert i gamle Strinda kommune, men som nå for lengst er nedlagt. Målsetningen har vært å kartfeste bakkene, finne ut når de var i bruk, og hvor langt det har vært hoppet i dem.

Vi har støttet oss på avisreferater fra skirenn, lagsprotokoller, Sør-Trøndelag Skikrets jubileumsberetning 1904-1974, boka *Norske skiløpere*, og WikiStrinda, og på hukommelsen til medlemmer av gruppen og en rekke andre personer med kjennskap til bakkene. Det har selvfølgelig vært mest å finne om de store bakkene, så disse blir fylligere omtalt enn de mindre.

For å avgrense oppgaven, holder vi oss til den del av gamle Strinda som lå på østsiden av Nidelva. Den organiserte hoppaktiviteten i Trondheim og omegn har vært konsentrert om Bymarka, med Byåsbakken, Gråkallen, Vintervannsbakken og Granåsen. Med få unntak har aktiviteten på vår side av byen dreiet seg om trening, klubbrenn og gutterenn. Vi tar heller ikke med Ranheimsområdet, fordi skibakkene der er gitt en grundig omtale i Ranheim Bydels Museums His-

torielag årbok 2009, i en artikkel av Per Svendsen.

For noen tiår siden var interessen for skihopping mye større enn i dag. Små gutter laget bakker overalt hvor terrenget innbød til det. Det var bare å trække unnarennet, spa opp snø til et hopp, og så sette utfor. Større gutter laget større bakker, og fikk de hjelp av noen voksne, kunne det til og med bli bygget ett hopp av tre, og kanskje også en liten fartsbru. Men de helt store bakkene, hvor det ble avholdt offisielle skirenn, var det idrettslagene som sto bak.

Strindens Idrætslag ble stiftet i 1898. Navnet ble senere endret til Strinda Idrettslag. Opstinda Skilag ble stiftet i 1907. Navnet ble i 1913 endret til Opstrinda Idrettslag. Strinda dekket området nord for Steinan, og Opstrinda sør. Dette var også skillett mellom skolekretsene Åsvang og Nidarvoll. Ingen av de to lagene var medlemmer av Sør-Trøndelag skikrets i 1974, så de må være nedlagt før den tid. Utleira IL har overtatt mye av det området som Opstrinda dekket. I 1935 ble arbeideridrettslaget Strinda AIL stiftet. Etter krigen tok det navnet IL Strinal. Strindheim Idrettslag er resultatet av en sammenslåing av Marienberg Sportsklubb og IL Strinal i 1948*. Innen skiidretten er Strindheim

*. Se artikkel i denne årboka, s. 107.

først og fremst kjent for sine mange gode langrennsløpere. På Charlottenlund var det før krigen et arbeideridrettslag, Charlottenlund AIL, som etter hvert ble til Sportsklubben Skjold. Denne gikk i 1940 inn i Ranheim IL. I 1945 ble så Charlottenlund Sportsklubb stiftet. Den er først og fremst kjent for friidrett, men det har også vært en viss aktivitet innen ski. Bratsberg Idrettslag ble stiftet i 1931, på ruinene av Bratsberg Skiklub, som eksisterte fra 1905 til 1918. Jonsvatnets Idrettslag ble stiftet i 1939. Men det eksisterte et tidligere Jonsvatnets IL, som i 1915 gikk inn i Strinda IL. Nidelv Idrettslag oppsto i 1952, som en sammenslutning av Tempe IL og Nidarvoll IL. Sistnevnte var før krigen et arbeideridrettslag.

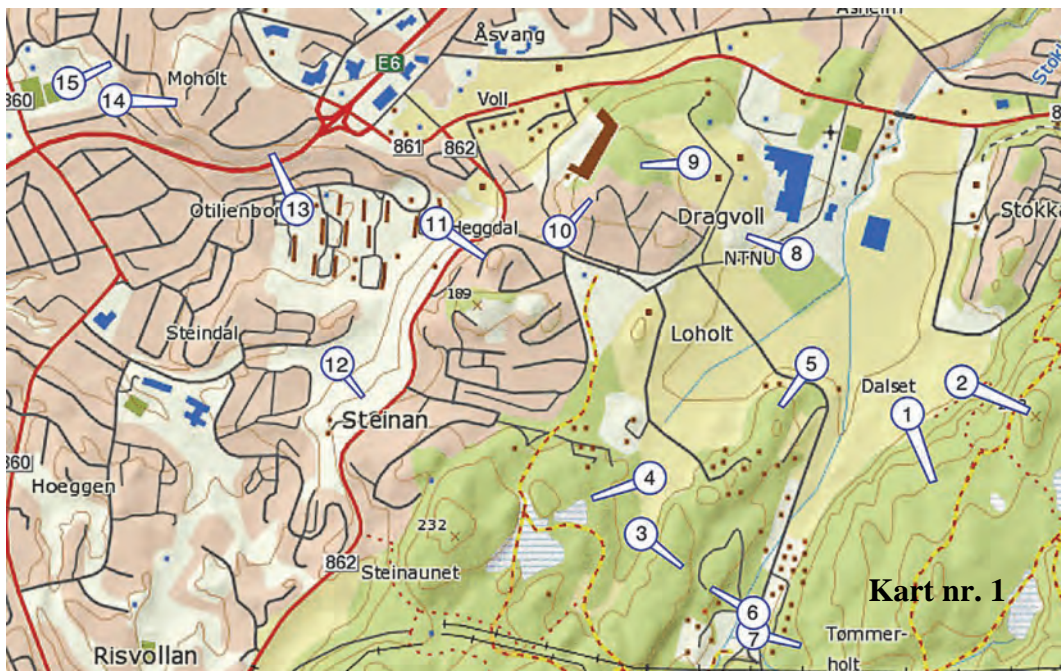
I det følgende er bakkene nummerert med nummer som finnes igjen på kartene. Vi begynner i det området som er mest sentralt for historielaget. Så beveger vi oss syddover, svinger østover gjennom Bratsberg til Jonsvatnet, og så nordover langs vatnet, for til sist å bevege oss vestover til de nordvestre deler av kommunen.

Vi har kartlagt 66 bakker. I dag er det ingen hoppbakker på østsiden av Nidelva - all aktivitet er på vestsiden, i området Byåsen/Granåsen.

Kart nr. 1

1 Lille Stokkleiva

Stokkleiva var navnet på et lite bruk som lå oppe i åsen syd for Stokkan. I lia

Lille (1) og store Stokkleiva (2) i 1936 (øverst) og i 1958. Utsnitt av flyfoto av Widerøes Flyveselskap (øverst) og Telemark Flyselskap.

ned mot Stokkanjordene lå det to hoppbakker, lille og store Stokkleiva. Strinda IL anla lille Stokkleiva i 1915. Bakkeprofilen var nok langt fra det som i dag er standard. Der var en lang kul, fulgt av et meget bratt unnarenn. Det var “som å falle ned i en heissjakt” ble det sagt. Ved åpningsrennet satte Otto Tverdahl,

Opstrinda idrettslag, bakkerekord med 40,5 meter. Det er usikkert hvor mye bakken ble brukt senere. Trolig har den forfalt fremover mot 1935, siden store Stokkleiva da ble opparbeidet. Men i 1940 ble det holdt et jubileumsrenn. Da var det 25 år siden bakken ble innviet.

Bakken ble igjen tatt i bruk etter krigen, og i 1956 ble den betydelig oppgradert. Hopp av tre var der fra før, men nå ble det også bygget fartsbru og dommertribune. Den fikk da kritisk punkt på 52 meter. Stolpene til fartsbrua ble støpt fast i tomme karbidfat, som ble gravd ned. 13. januar 1957 var det renn i det som ble omtalt som Strinda idrettslags nye bakke Stokkleiva. Adresseavisen omtalte bakken som en “prima bakke på alle måter”. Johan Vanvik, Selsbak, vant rennet, og satte bakkerekord med 50,5 meter. Det har ikke vært avholdt renn etter dette. Tømmeret råtnet etter hvert, og bakken ble nedlagt på slutten av 70-tallet. Fremdeles finnes de betongfylte karbidfatene på stedet.

2 Store Stokkleiva

31. mars 1935 holdt Strindens idrettslag åpningsrenn i Stokkleiva. Avisene omtaler den bare som Stokkleiva, men dette er den store bakken. Den hadde naturlig tilløp, med ei lita fartsbru på toppen. Kritisk punkt var 61 meter. Avisene omtaler den som en kjempebakke, og rennet som en suksess. Det var bare 6 fall, noe som var lite den gang. 2000 tilskuerne overvar rennet. Bjarne Skjerve, Freidig, vant. Einar Wangsvik, Byåsen

Store Stokkleiva i 1931. Øverst: Dugnadsgjeng i arbeid. Den gangen stilte man gjerne i slips til dugnad! Nummer 3 fra venstre av de stående er Ditlev Melhus og nr. 6 er Magnar Stendal. Nederst: Bakken og området rundt. Bilder fra Schrøderarkivet, Sverresborg.

skiklubb, ble nr. 2 og satte bakkerekord. Avisene oppgir den til 65 meter, mens i en oversikt over bakkerekorder i desember 1936 oppgis den til 67,5 meter, med

samme rekordholder, Einar Wangsvik. Hvilket tall som er riktig, forblir uvisst.

Bildene på forrige side viser arbeid i bakken i 1931, og Viktor Olsen mener han var i bakken i 1932. Dette kan tyde på at bakken har vært brukt til trening fra 1932 til -34, men at den ikke var klar for renn før 1935.

Det ble holdt bare ett renn i bakken. Den ble aldri helt ferdig opparbeidet. Terrenget ville være egnet for utbygging til en 100-metersbakke.

Noen gamle bilder forteller om utviklingen av de to Stokkleivabakkene. Flyfotoet fra 1936 på s. 129 viser store Stokkleiva klart og tydelig. Den var jo bygget året før. Av lille Stokkleiva derimot, ser vi bare noe av unnarennet, noe som tyder på at bakken ikke har vært i bruk på noen år. På flyfotoet fra 1958 er begge bakkene synlige. Sammenligner vi de to bildene, er det klart at lille Stokkleiva har fått ny fartsbru i mellomtiden. På et bilde i WikiStrinda fra 1968 (søk på Stokkanmyra) er fartsbrua i den lille bakken fremdeles synlig, mens vi ikke ser spor etter den store.

3 Steintrøa

Dette var en bakke som ble brukt i Strinda idrettslags tidlige liv. Den var også i bruk etter krigen. Bakken hadde fartsbru, hopp og dommertribune av tre. Det kunne hoppes rundt 30 meter i bakken. Strinda AIL avholdt gutterrenn der i januar 1946, med 60 deltakere. Det ble neppe avholdt renn der etter 40-tallet, men bakken ble brukt til trening til utpå 50-tallet. Den er forlenget gjengrodd.

Store Stokkleiva under det eneste rennet som ble holdt i bakken, 31. mars 1935. Ifølge avisreferat var der 2000 tilskuere, men bildet gir et annet inntrykk. Foto fra Dagspostens reportasje.

4 Vedåsen

Denne bakken ble brukt av Moholdt idrettslag. Det var et uoffisielt idrettslag, ikke tilknyttet idrettskretsen. Bakken ble opparbeidet i 1940, og det ble avholdt illegale renn der under krigen. Hopplengdene kunne bli opp mot 20 meter.

5 Dalsetbakken, 6 Steinlia og 7 Bekken

Dette er også bakker som ble brukt av Strinda IL i den første tiden. De var ikke i bruk etter krigen. Vi har ikke mer informasjon om dem. Når det gjelder Steinlia, er også beliggenheten usikker.

Kretsmesterskap for gutter i Steintrøa, 1947. Fra venstre: Kjell Gust, Per Vinje, Per Tanem (nr. 16, 11-12 år), Birger Bjørnstad (nr. 10, 13-14 år), Jomar Aas (nr. 7, 13-14 år), Odd Hjelle (nr. 1, 13-14 år), Kåre Solli (nr. 2, 15-16 år), Bjarne Ulstad (nr. 4, 15-16 år).

8 Gullbringen

Her var det flere bakker av den typen som gutter tråkket til på egen hånd, og lekte seg i. De var i bruk både før og etter krigen, fram til utbyggingen av universitetet på Dragvoll begynte. Det har vært bakker av stor betydning for utvikling av skiferdighetene til områdets smårollinger. Det kunne hoppes opptil 15 meter.

9 Utmarkshaugen

Bakken hadde nok ikke noe navn, men haugen som den lå i ble kalt Utmarkshaugen. Det var en liten bakke, brukt på samme måte som Gullbringen.

10 Mobakken

Dette er en liten bakke, som lå i helningen bak forsamlingshuset Lohove (i dag

AS Hageanlegg) i Loholt allé. Som med Gullbringen var det en bakke for skilek for lokale barn. Under krigen var det tyskere i Lohove, og de brukte bakken til å lære seg skikunsten. Bakken var i bruk også en stund etter krigen.

11 Gryta

Denne bakken var i bruk allerede før Strinda IL ble stiftet. Det var renn der i 1893, -94 og -95. Det var den bakken Strinda IL brukte mest i den første tiden etter stiftelsen i 1898. Hoppet lå nedenfor Steinanveien, og tilløpet gikk tvers over veien. Lengste hopp skal ha vært 28 meter. En kvinne, Ellen Stene, hoppet 25 meter. Under krigen var det tysk aktivitet i området. De la en telefonlinje tvers over bakken. Bjarne Ulstad forteller at han fikk topplua oppi tråden! I

1958 ble det holdt skolemesterskap for Trondheim her. Det var kanskje siste gang bakken var i bruk. Trafikken på Steinanveien ble nok for stor.

12 Nardorennets bakker ved Otilienborg

Etter at Nardorennet ble flyttet fra Nissekollen, ble hopprennet i noen år arrangert her, hvor det nå er et lite skitrekk og bakker for alpint og snøbrett.

Der har vært en annen bakke ved Steinan, kalt Hans-Petterbakken. Den var i bruk fra 1911 og en tid utover. Krittisk punkt var 27 meter. Ovenfor nevnte Ellen Stene hoppet 27 meter der. Vi kjenner ikke beliggenheten av denne bakken, men dette er et alternativ.

13 Olsøbakken

Dette var en meget brukt treningsbakke, både før og etter krigen. Bakken hadde navn etter familien som bodde like ved. Dette var en vanlig måte for navnetting på bakker. Det kunne hoppes rundt 25 meter. Det har neppe vært avholdt skirenn der.

14 Skeibakken

Også en mye brukt treningsbakke, både før og etter krigen. Storhopperen Odd A. Brevik trente mye der. Bakkerekorden er 33 meter.

15 Nissekollen

Det store og tradisjonsrike barneskirennet Nardorennet startet i 1961, og hopp-

rennet ble avviklet i bakkene i Nissekollen. Etter hvert ble snøforholdene for problematiske. Rennet ble flyttet, og arrangeres nå i Bratsberg.

Kart nr. 2

16 Kastbrekka

Opstrinda idrettslag bygget Kastbrekka skibakke i 1916. Grunneier var Mens Skjetne, eier av Kastbrekka gård. Han overdro området for en engangssum på kr 30. Sletta lå imidlertid på gården Tomsets mark. Eieren, Julius Rolien (Killingberg), stilte området til disposisjon for en årlig avgift på kr 5.

Bakken ble åpnet i 1917. Den hadde da bare et snøhopp. Den ble omtalt som Trøndelags første storbakke. Gunnar Eidem fikk den første bakkerekorden, 38,5 meter. Året etter ble det bygget trehopp, og i et stiftsrenn i 1919 satte Henrik Bauck (fornavnet er litt usikkert) bakkerekord med 47,5 meter. Dette ble ansett som en sensasjon.

I 1935 – 36 ble bakken betydelig oppgradert. Hoppet ble flyttet 20 meter oppover. Det ble bygget tribuner for dommere og presse. En tegning av bakken viser en helningsvinkel på 39°. Til sammenligning er den nye Holmenkollen 36° på det bratteste. Den kjente hopperen Reidar Andersen bodde i Trondheim på den tiden, og representerte Freidig. Han var konsulent for opprustingen av bakken, men han har nok ikke hatt helt oversikt, noe følgende for-

Kastbrekka. Bilde i *Norske skiløpere*, 1958.

teller: Åpningsrennet skulle holdes søndag 19. januar. Først en uke før rennet begynte det å snø, og bakken var ikke klar for prøvehopping før torsdag. Da viste det seg at man kom ikke over kullen. Det ble i hast skaffet materialer for å forlenge hoppet, men det hjalp lite. Panikken bredte seg, og man rev pressetribunen for å skaffe materialer til ytterligere forlengelse av hoppet. Først sent lørdag kveld var man ferdig, og første prøvehopp ble utført like før rennet søndag. Stor spenning selvfølgelig. Det gikk bra, og det ble satt bakkerekord av Einar Wangsvik, Byåsen Skiklubb, med 57,5 meter (andre steder oppgitt til 57 og 58 meter).

Under krigen ødela tyskerne bakken. De rev alt treverk, og de begravde motstands mannen Johnny Pevik i unnarenet. Han ble gravd opp etter krigen og begravd på Domkirkegården. Ødeleggelsene ble erstattet med kr 2600. Bakken ble ikke satt i stand før i 1948. Den ble prøvehoppet, men renn ble først holdt i 1949, etter ytterligere forbedringer. Rennet ble vunnet av Per Sannerud, Selsbak, med bakkerekord 65 meter - som også

var kritisk punkt. Dette var et kretsrenn for Sør-Trøndelag skikrets, så trondhjemmere fikk ikke delta. Derfor var Odd A. Brevik bare prøvehopper. Han hoppet 80 meter med fall!

Offisielt oppgis Per Sannerud som bakkerekordholder. Men i 1953 holdt Trondheim og omegn skikrets kretsmesterskap i Kastbrekka. Da hoppet junioren Joh. Andersen, opprinnelig levangerbygg, 65,5 meter, til og med med redusert fart. Vi har ikke sett dokumentasjon for skirenn etter dette, og bakken er forlengst nedlagt og tilgrodd.

17 Bjørnåsen

Denne bakken tilhørte idrettslaget Nidarvoll AIL, som etter krigen gikk

sammen med Tempe IL til Nidelv IL. Bakken ble bygget i 1936, med kritisk punkt 40 meter. Den hadde hopp, fartsbru og dommertribune av tre. 20. februar 1938 skulle Opstrinda IL ha utvidet kretsrenn i Kastbrekka. Det var snømangel. Snø ble tilkjørt, og bakken var i stand ei uke før rennet. Men så kom regnet, og snøen forsvant. Man leide Bjørnåsen av Nidarvoll AIL for kr 15. Renndagen var det kraftig vind, men rennet ble avviklet, med rundt 60 deltagere. Det ble satt ny bakkerekord ved Birger Wanvik, 38 m. Det var ikke alle som tok skiidretten like alvorlig den gangen. I Opstrinda skiavdelings protokoll finner vi følgende: “Av de som var borte savnet vi en del av våre løpere som hadde vært på fest om lørdagen”.

14. januar 1940 var det sesongpremiere med utvidet kretsrenn, arrangert av Opstrinda IL. Kastbrekka var i stand, men på grunn av vind ble rennet flyttet til Bjørnåsen. Det ble ny bakkerekord ved Erling Vanvik, Georg Halvei og Odd Husby. Alle tre hoppet 39 m. Etter krigen ble bakken utbedret. Hoppet ble flyttet lenger opp, og fartsbrua ble forlenget. Boken *Norske skiløpere* (1958) oppgir bakkerekorden til 52,5 meter. Vår informant mener dette høres mye ut, men det ble i alle fall hoppet godt over 40 meter. Bakken ble nedlagt først på 50-tallet.

På 60-70-tallet ble det utarbeidet planer for en større utbygging av Bjørnåsen, men de ble aldri realisert.

18 Hårsakerbakken

Bakken har navn etter familien som bodde på Blakli. Opstrinda IL arrangerte klubbrenn i denne bakken, som var i drift bare 3–4 år på 1950-tallet. Den ble nedlagt da transformatorstasjonen på Blakli ble bygget. Det kunne hoppes bortimot 30 meter.

19 Tomsetlia

Denne bakken ble brukt av Strinda idrettslag for lenge siden. Det var en 20-metersbakke. Beliggenheten er noe usikker.

20 Bubakken

Dette er trolig en gammel bakke. Den ble brukt under krigen, og var mye brukt

på 40- og 50-tallet. Det kunne hoppes 20 – 25 meter.

21 Øver-Blekkkan

Dette er også en 20-metersbakke. Den var i bruk fra begynnelsen av 50-tallet til bortimot 1960. Leira avholdslag holdt skirenn her, med deltagelse fra blant annet Bratsberg og Høvlonda. Ved siden av bakken var det også en utforløype.

22 Måneskinnsbakken

Dette var en bakke som ble mye brukt av guttehopper på 40- og 50-tallet, også under krigen. Der var flere parallelle bakker, hvor det i den største gikk an å hoppe 20 meter.

Kart nr. 3

23 Allébakken

Allébakken er navn på en gård ved Leira kapell. Bakken lå like ved gården. Strinda idrettslag holdt sitt første skirenn, stiftelsesåret 1898, i en bakke ved Fossegrenda. Vi vet ikke hvilken bakke det var, men Allébakken er en mulighet. Dommeren Ingvald Nielsen gjorde da et prøvehopp på 18 meter. Bakken var i bruk også etter krigen, og det kunne hoppes rundt 20 meter.

I 1935 ble det holdt et skoleskirenn i Gjervanbakken i Fordalen. Trolig skal

det være Foldalen. En familie Gjervan bodde da på Stubban vestre, som grenser til Foldal gård. Trolig lå bakken i dette området.

24 Ulsethbakken

Igjen en bakke oppkalt etter familien som bodde like ved. Den ble anlagt før krigen, og var i bruk fram mot 1960. Det kunne hoppes 25 meter. Odd A. Brevik instruerte småguttene i denne bakken.

25 Smedbakken

Bakken er oppkalt etter smed Bernhardsen, som bodde like ved. Bakken ble

etablert lenge før krigen, og var i bruk fram til ca. 1965. Det kunne hoppes 25 - 30 meter. Bakken ble brukt til klubbmesterskap i Nidelv IL.

26 Smidalen

Her var det 3 – 4 bakker av varierende størrelse, anlagt i 1947 – 48. Den største bakken hadde fartsbru, og det kunne hoppes bortimot 25 meter. Bakken var i bruk til ca. 1985.

27 Premien

Vi kjenner ikke opphavet til dette spesielle navnet. Her var det 3 bakker, alle med naturlig tilløp. Hopplengder omkring 25 meter i den største. Bakken var anlagt før krigen, og var i bruk til 1970-tallet.

28 Bukkhornet og 29 Fugleskremset

Dette var to 20-metersbakker som ikke var så mye brukt. Navnene ble diktet opp fordi bakkene på en eller annen måte lignet på henholdsvis et bukkhorn og et fugleskremsel! De var i bruk under krigen og fram til ca. 1965.

30 Løbergen

Her var det mange bakker av varierende størrelse, fra 10 til 35 meter, alle med naturlig hopp og tilløp. Dette var de mest brukte bakkene i området, fra før krigen til fram mot 1985, da området ble utbygd. Nidelv IL hadde ofte sitt klubbmesterskap i disse bakkene. Oddvar Kvidal har bakkerekorden i den største bakken, med 35 meter.

31 Tempebanen

En bakke som var i bruk fra 1948 – 49 til ca. 1960, men den ble ikke så mye brukt, på grunn av varierende snøforhold. Nidelv IL avholdt noen klubbmesterskap i bakken. Hopplengder inntil 25 meter.

32 Okstadbakken

Vi avgrensner vår kartlegging til østsiden av Nidelva, men vi gjør et unntak for Okstadbakken, fordi den ble mye brukt av “våre” hoppere. Bakken tilhørte Selsbakk IF. Den ble bygget i 1950, og hadde både fartsbru og lysanlegg. Det var i alt fire hopp med samme unnarenn. Kritisk punkt for den største bakken var 35 meter. I åpningsrennet 7. januar 1951 hadde Tore Rian lengste hopp, 38,5 meter. I 1954 ble kretsmesterskapet for gutter holdt her. I 1971 blåste fartsbrua ned, og den ble ikke bygget opp igjen. På den tiden kom også veiutbyggingen som gjorde det umulig å fortsette der bakken lå.

Kart nr. 4

33 Råbakken

I Bratsberg var det mange bakker. Den største og viktigste var Råbakken, som tilhørte Bratsberg idrettslag. Den ble bygget midt på 30-tallet, Bakken hadde trehopp og naturlig tilløp. Kritisk punkt var 42 meter. Offisiell bakkerekord er 43 meter, satt av Ingvar Trondset, Bratsberg IL i 1952. Men Gunnar Guldbrandsen fra Jonsvatnet IL hoppet 46 meter

Hopping for unge utøvere på 1940- og 50-tallet

Da jeg vokste opp, var hopping en svært populær sport, og omtrent alt av gutter drev med hopping. Området var et jordbruksområde med svært kupert terreng som var godt egnet for å bygge hoppbakker. På Hoeggen, der jeg vokste opp, hadde vi over 20 små og store bakker. Profilen på bakkene var langt fra dagens norm (mange med spretthopp), men dette ga god trening under forskjellige bakkeforhold. Bakkene ble bygd av oss unge. Snøskuffe var alltid med på hopp trening. Foreldre og andre voksne var svært sjelden med på bakkebygging. Et unntak var den største bakken på gården her, der vi også etter hvert fikk satt opp to flomlys, slik at også voksne kunne hoppe om kveldene. Ski var framkomstmiddelet mellom de forskjellige bakkene, og opptråkking av bakker samt flere timer med hopping ga oss en god basis.

Kåre Løberg i svevet i Smedbakken.

Etter hvert som vi vokste til, utvidet vi våre bakkekjennskaper til Nidarvollområdet, deler av Tempe, Oppstrinda, Fossegrenda og Stubban. Største bakken i dette området (Løbergen) var på 35 m og var en bakke der en gikk høgt og falt tungt ned. Fall var vanlig pga dårlig fasthet i underlaget. Hvis det var flere som hoppet omtrent like langt, måtte en regne med fall pga av stor grop.

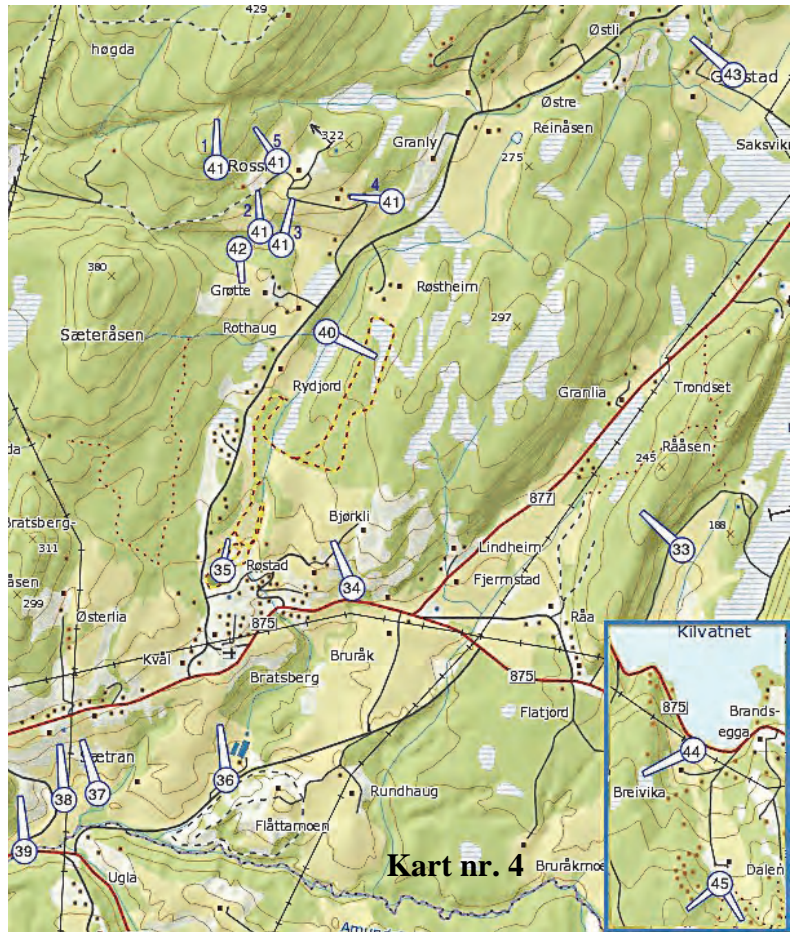
De første konkurransene for oss ble holdt i bakkene på Lian og Skistua (Lianbakken, Treningen, Blomstertjønna, Lille og Store Gråkallbakken). Til begge disse stedene var det å gå med hoppski ned til Øya for å ta trikken til byen, og deretter bane eller buss videre. Fra Lian gikk vi på hoppski tilbake til Sluppen og hjem. Fra Skistua kjørte vi på hoppski ned til Steinberget/Ila og tok deretter trikk og buss hjem. Vi var også med i konkurranser i Orkdal, Agdenes, Meråker og flere steder. Reisemåte fram og tilbake til disse stedene var på benker på en åpen lasteplatt. Vi var mange ganger svært frosne da vi kom fram og trengte litt tid for å få igjen varmen. Men det var stas å kjøre bil for det var det bare noen få som hadde. I 60-årene, da Nidelv hadde ca. 60 aktive hoppere, hadde mange foreldre bil og tok seg av transporten.

Skiene ble preparert med hopplakk, Fyklakk eller Skipolin, Rekord og parafinvoks. Vanlig bekledning for oss var knickers (ofte lappet) og genser når vi hoppet. Fra eldre hoppere i klubben ble vi rådet til å få sydd oss strekkbukser samt bruke V-genser tilnærmet hva Kongsberghopperne brukte. Dette skulle gi litt bedre stilkarakter, så dette ble sydd og strikket av våre mødre.

Kåre Løberg, med innspill fra Odd Egil Wanvik

under en av de femlags pokalkonkurransene som ble arrangert på slutten av 40-tallet. Det ble avholdt et landsrenn for avholdslag i bakken. Bratsberg IL feiret 25 år i 1956, og arrangerte jubileumshopprenn for gutter vinteren 1957. Dette var nok det siste skirennet, for bakken ble nedlagt tidlig på 60-tallet. Det ble gjort et mislykket forsøk på å gjenopplive den rundt 1970.

Leif Dragsten forteller: “Det var hopprenn i Råbakken en gang under krigen, med mange tilskuerere. Det var viktig at ikke nazimyndighetene fikk vite om slike illegale renn. Likevel var der noen tyske soldater som tilskuere. De hadde kanskje ikke sett et hopprenn før. De fulgte interessert med, og virket veldig engasjerte. Og da en av hopperne falt, fulgte de så interessert med at flere av soldatene mistet balansen, og falt de også. Til stor fornøyelse for de andre tilskuerne.”

34 Bratsetbakken eller Røstadbakken

Bakken hadde navn etter familien som bodde like ved (slekta til Rune Bratset). Etter overgangen svingte man slik at man fulgte brøytekanten eller selve Bratsbergveien. Det kunne hoppes rundt 25 meter i bakken. Den lå strategisk til, nær Bruråk skole, så elevene kunne få seg noen hopp i friminuttene. Da det i 1956 eller -57 ble bygget et hus midt i bakken, protesterte elevene heftig. Det var et tidlig eksempel på ungdommelig

motstand mot utbyggingsplaner! Men de nådde selvsagt ikke fram, og bakken ble nedlagt.

35 Nardorennets bakker i Bratsberg

Her arrangeres nå det tradisjonsrike Nardorennet, i regi av Nidelv IL. Det opparbeides 3 små bakker hvert år.

36 Gryta i Bratsberg

En 20-metersbakke som var i bruk etter krigen til utpå 50-tallet. Vi må ta med Bratsberg i navnet, for ikke å forveksle med Gryta ved Lohove.

37 Sæterbakken

Bakken var trolig etablert før krigen, og var i bruk til bortimot 1970. Det var en bakke med snøhopp og naturlig tilløp, hvor det kunne hoppes litt over 30 meter. Bakken ble mye brukt på 40-, 50-, og 60-tallet, blant annet til klubbrenn for Bratsberg IL. Det ble også holdt et fylkesrenn for avholdslagene.

Normann Skikstein forteller: “Grunneier på den tiden var Martha Øyen. Hun hadde en sønn som hette Johan. Han syntes han fikk for lite luft under vingene med bare ski på beina. Han fant ut at han ville bygge seg et fly, og som tenkt så gjort. Prøveflyging skulle foretas, men det ble ikke den store luftferden. Det endte i totalhavari, og flyet lot seg ikke reparere. Johans interesse for flyging stoppet ikke her; han fløy i mange år som flykaptain i SAS.”

38 Solbakken

Denne bakken ble brukt under krigen og fram til 1955 – 60. Hopplengder inntil 30 meter. Avholdslaget hadde lokale like ved, og brukte bakken mye.

39 Sæterhaugen

Dette er en 25-metersbakke, som var i bruk fra før krigen og til rundt 1950. Sletta gikk over veien, med de problemer det medførte.

40 Pålskollen

Dette er en bakke fra nyere tid. Den ble bygget i 1978 av ildsjelene Normann Skikstein og Svein Husby, i et forsøk på å få liv i hoppmiljøet i Bratsberg. Bakken hadde hopp og fartsbru av tre, og den hadde flombelysning. Det kunne hoppes rundt 25 meter. Rester av hopp og fartsbru står der ennå, og vi finner spor etter flombelysningen. Det ble holdt et guttehopprenn i 1979, men det ble ikke mer aktivitet der. Bakken var offer for utviklingen: interessen for skihopping har avtatt katastrofalt. Det er merkelig at norske hoppere kan hevde seg så pass som de gjør, når vi ser hvor elendig rekrutteringen er.

Svein Husby er forresten fremdeles aktiv hopper, i en alder av 72 år. Han har vunnet veteran-VM en rekke ganger, og har et stort antall medaljer fra VM og OL for veteraner. Senest vant han VM i Polen i år. Her slo han blant andre Kurt Elimä, som noen entusiaster vil huske som en svensk hopper på godt interna-

Pålskollen i dag. Det er den eneste bakken vi har funnet, hvor det fremdeles er rester av treverk. Den kan stå som symbol på forfallet i hoppintereessen. Foto: Kjell Bløtekjær.

sjonalt nivå på 60-tallet. Litt av en prestasjon!

41 Rossmobakkene

I avisa Nidaros finner vi: “3. januar 1932 holdt Opstrinda IL oppvisningsrenn i sin nye bakke Rosmobakken”. Vinner var Julius Imsen, som var en sentral person i Opstrinda IL på 30-tallet. For å vise hvor gemyttlig miljøet var, tar vi med dette fra Opstrinda skiavdelingsprotokoll 1934: “Julius [Imsen] har ogso i den forløpne sesong godt frem med stormskrit. Dog vil vi minde ham om at han må forsøke at stå samlet og ikke ha et ben i Trondheim og det andre ved

Jonsvandet når han for eksempel skal hoppe på Ranheim”.

Hva oppvisningsrenn er, vet vi ikke, men formuleringen tyder på at dette var en bakke opparbeidet av Opstrinda IL, og som de betraktet som sin. De holdt sine interne lagsrenn i Rossmobakken de fleste årene på 30-tallet. Terrenget rundt Rossmo innbyr til å lage hoppbakker, og lokale informanter kan peke ut minst 5 forskjellige lokaliteter hvor det har vært hoppbakker av noen størrelse. De kan ikke med sikkerhet si hvilken bakke det refereres til ovenfor, men det er trolig at det var bakke nr. 1 (tallet ved siden av bakken på kartet), som ble kalt Høgåsen. Det var en nifs bakke med en svært brå overgang. Det kunne hoppes rundt 30 meter i den. Den var neppe i bruk etter krigen. I bakke nr. 2, som ble kalt Plassabakken, holdt Opstrinda IL et lagsrenn etter krigen. Bakke nr. 3 var også en 30-metersbakke, de andre mer i retning av 20 meter. Alle bakkene hadde bare snøhopp og naturlig tilløp. Bakke nr. 4 led samme skjebne som Bratsetbakken; det ble bygget et hus midt i den.

42 Grøttebakken

Denne bakken var brukt etter krigen og til 1955 – 60. Det var en 25-metersbakke.

43 Greistadbakken

I 1934 holdt Opstrinda IL sitt lagsrenn ved Greistad. Lokale informanter der kjenner ikke til dette, men de peker ut et sted hvor unger og ungdom i nyere tid

har hoppet. Det er sannsynlig at det også var der rennet i 1934 ble holdt.

44 Breivikbakken

Denne bakken eksisterte trolig før krigen. Den ble brukt under krigen og frem til 50-tallet. Det kunne hoppes mellom 25 og 30 meter.

45 Oladalen

Rundt gården Dalen ved Kilvatnet grodde det opp mange hytter før og under siste krig. De ble gitt navn fra tegneserien Bustenskjold: Plassbakken, Navarhaugen, osv. Området fikk da naturlig navnet Oladalen. I 1941 eller -42 startet hytteeierne et påskeskirenn, som ble holdt årlig fram til 1952 eller -53. Rennene trakk folk langveisfra. På kartet er vist to bakker. Til å begynne med var det den østligste bakken som ble brukt, men senere benyttet man den lenger vest. Bakkene hadde snøhopp og naturlig tilløp. Det kunne hoppes bortimot 30 meter i begge bakkene.

I 1947 deltok hopperne fra Opstrinda IL i hopprennet her. I 1947, -48 og -49 avholdt Bratsberg, Vassfjellet (Klæbu), Tiller, Jonsvatnet og Opstrinda pokalkonkurranse. I 1949 ble rennet holdt i Oladalen, med Bratsberg IL som arrangør. Jonsvatnet IL fikk pokalen til odel og eie, etter å ha vunnet alle tre årene. I 1947 vant Asbjørn G. Johansen kombi-nertklassen. Alle som har vært med i Strinda historielag en stund, husker han.

Kart nr 5

Andreas Glimstad forteller: “Felles for de fleste bakkene ved Jonsvatnet var at de var naturlige, bakkene ble laget av guttungene, og de hadde ikke så mye å hjelpe seg med. Ikke var det noe å få fra foreldrene heller. Var en heldig kunne en få ei telle til å lage hopp, eller noen fiskekasser. I årene etter krigen var det mange rev- og minkfarmer i grenda, og de fikk føret i fiskekasser. Fiskekassen var den gang det samme som lastepallen er i dag. Kassene hjalp på når de skulle bygge hopp eller tilløpet skulle forlenges noen meter”.

46 Oskleiva

Fotografiet s. 144 viser tydelig bakkens beliggenhet ved krysset mellom Jonsvannsveien og Osveien. Bakken, som tilhørte Jonsvatnet idrettslag, ble bygget på dugnad, med Bjarne Høyby som dugnadsjef. Den hadde flomlysanlegg. I likhet med mange bakker på den tida, var det en typisk “fallbakke”; svevkurven hadde stor høyde over kulen, for så å falle ganske brått. Krittisk punkt var 37 meter. Bakken ble innviet nyttårsaftnen 1950. I åpningsrennet hoppet Bjørn Ålstedt, Byåsen skiklubb 41 meter. Der var hoppere også fra Sverige. Sverre Stenersen deltok, men falt. Ingen har hoppet lenger enn 41 meter i bakken. Det ble arrangert flere kretsrenn og en god del klubbrenn mens bakken var i bruk. Den ble nedlagt i 1961, men fartsbrua sto til på 70-tallet.

I 1938 holdt Opstrinda sitt lagsrenn i Oslia. Vi antar at det må være et sted i nærheten av osen, men vi vet ikke nærmere hvor dette var.

47 Solembakken

Bakken lå i lia mellom gården Fredrikkested og nye Solbakken skole. Den kunne faktisk brukes i dag også. Bakken lå sentralt i kretsen og ble brukt til klubbrenn for de yngste i flere år, fra ca. 1950 til 1960. Maksimal hopplengde ca. 20 meter.

48 Røstadbakken

En relativt stor bakke ved Røstad. Tilløpet gikk over vegen og opp mot Røstad øvre. Den ble brukt fra 1945 til

omkring 1950. Bakkerekord ca. 30 meter.

49 Engelsåsbakken

Dette var en bakke som var planlagt ved Engelsåshaugen. Unnarennet ble hogd ut, men så vidt vi vet ble det ikke hoppet i den.

50 Glinsetbakken

Unnarennet lå i lia som går fra den gamle gårdsbebyggelsen og ned på flata der det i dag ligger en enebolig. Tilløpet var relativt langt, men flatt, det gikk helt opp til en av de nedlagte revgårdene. Bakken ble bruk til klubbrenn i krigsårene og like etter krigen. Bakkerekord 25-30 meter.

Oskleiva i 1958. Hoppbakken lå på to eiendommer, begge eid av Jonsvatnet idrettslag. Fartstillaset var på en eiendom som laget bygslet i 1940 og kjøpte i 1950. Eiendommen på 7.7 mål het Jonsvatnet idrettsplass og var påtenkt til fotballbane. Unnarennet og sletta var på en eiendom som ble kjøpt i 1955. Eiendommene ble solgt til Trondheim kommune i 1983, og inntekten ble brukt på byggingen av lagshuset på Jonsborg. Foto: Telemark flyselskap. Kopi fra www.flyfotoarkivet.no.

51 Volkmarbakken

Bakke som lå ved Flaten, like ved huset som var eid av familien Volkmar. Naturlig bakke. Brukt 1950 - 55. Hopp- lengder opp mot 20 m.

52 Solekollen

Denne bakken lå på gården Solem ned- res grunn. Det gikk an å hoppe opp mot 40 m. Bakken hadde oppbygd hopp og et bratt og vanskelig tilløp. Bakken ble brukt til trening for gutter i nabolaget og til noen klubbrenn, men ikke til krets- renn. Den var i bruk ca. 1955 - 60.

53 Kjøsnestrøa

En liten bakke, hopp- lengder ca. 15 me- ter. Den lå på Kjøsnes eiendom, Solemstrøa. Den hadde steinhopp som det vises rester av den dag i dag. Brukt til klubbrenn fra 1945 til omkring 1950.

54 Søråsbakken

Liten bakke, brukt under krigen av gut- tene i nabolaget, bakkerekord ca. 15 me- ter.

55 Arnfinsenbakken

Bakken lå på Valsets grunn, men helt nede ved Fagerneset, som ble eid av familien Arnfinsen. Den hadde snøhopp og naturlig tilløp. Lengste hopp var ca. 20 meter. Bakken ble bare brukt til trening. Den var i bruk fra 1953 til -58.

56 Vassdalsbakken

Denne lå på Valsets grunn i et plantefelt, sletta lå på Vassdals grunn. Brukt fram til 1960. Bakkerekord ca. 20 meter.

57 Jervåsbakken

Denne bakken lå på Jervansida av Jervåsen. Den var ikke mye brukt. Den ble nedlagt før 1950. Bakkerekord ca. 20 meter. Skogen var hogd, så den vistes i terrenget i mange år.

58 Jervanbakken

Bakken lå ved Nedre Jervan, den ble kalt "stubbrytar'n" fordi det måtte ryddes mye stubber og steiner for å få den brukbar. Brukt av guttene i nabolaget ca. 1955. Maks hopplengde ca. 20 meter.

Kart nr. 6

59 Bekkevoldalen

Bakken ble bygget i 1951, med kritisk punkt 17 meter. Den hadde fartsbru, som ble revet først på 70-tallet. Bakken var mye brukt, ikke bare til trening. Det ble holdt mange skoleskirenn og kretsrenn for gutter der. Bakkerekorden på 22 m har Nils Estenstad.

William Andersen forteller at de ofte gikk fra Pineberg til Bekkevoldalen for å hoppe. Da ble de alltid godt mottatt av familien Estenstad på Valentinlyst gård. Der fikk de komme inn for å varme seg, og iblant vanket det kakao.

Nils Estenstad forteller: "Bekkevoldalen er et område med flere bakker av ulik størrelse og type. Her ble det drevet en meget omfattende skiaktivitet på 1950-tallet. Barn og ungdom var nok i flertall blant de som brukte bakken, men voksne skiløpere var også hyppige brukere. Anders Estenstad, som var formann i Sør-Trøndelag skikrets på den tiden, hadde sterk interesse i å støtte all aktivitet som fremmet skisporten. Han var nær venn av Anton Furuseth på Buchhaugen, disponent på Strindens Teglverk, og grunneier av Bekkevoldalen. I Strinda IL var det mange ildsjeler som kunne bidra. Med en velvillig innstilt kommune og stort dugnadsarbeid fikk man reist fartsbrua i 1951.

Bakken ble imidlertid brukt som hoppbakke før fartsbrua ble reist. Da ble det bygd et snøhopp som ble trukket så langt som mulig ned i unnarennet. For å få nok fart ble det bygd opp et snøtilløp på godt og vel 1 m høyde. Men for at den skulle kunne brukes, var vi avhengig av værforholdene. Dette ble en mye brukt bakke, men løsningen var ikke god. Vi som hoppet der, ønsket oss en 20 m bakke. En fartsbru ville løse dette.

St. Hanshaugen

St. Hanshaugen var et yndet leikeområde for guttene og jentene som vokste opp på Nedre Charlottenlund på 1940-, 50- og 60-tallet. På "Ner-St. Hansen" gikk vi langrenn, men det var i den store "St. Hansen" den største aktiviteten fant sted. I den vestre delen, i bakken mot Schmettow-alleen, kjørte vi alpint. Vi hadde også en utfordrende utfortrasé fra toppen og ned mot svingen på Ranheimsvegen. Den endte i et meget luftig svev på "Himmelspretten" hvor de dristigste med toppfart kunne avslutte med et hopp rett til værs i

2-3 meters høyde. Det kunne nok se litt skummelt ut for forbipasserende, men jeg hørte aldri om noen som skadet seg.

Men for de fleste av oss guttene var det de mange hoppbakkene vi kunne bygge som var de mest tiltrekkende. Her var det mulig å lage bakker som passet for de aller minste med hopp fra 1 meter til 7-8 meter. Men til slutt når ferdigheten og alderen tilsa det, dristet vi oss til å prøve oss i "Støren". Her var det Eidem-guttene, Ivar og Sigmund, som førte an. De drev også med turn og hadde en imponerende kroppsbeherskelse. De var 4 og 6 år eldre enn meg og var mine første forbilder i hoppbakken.

"Støren" kunne fortone seg stor og skremmende for de aller minste 8-9 åringene som ville prøve seg. Men med begrenset fart i starten gikk det ikke lang tid før de dristet seg til med toppfart. Dvs. toppfart var et tøyelig begrep, fordi det var mulig å legge på litt ekstra fart ved å starte ved "Bjørka" et stykke innpå haugen hvor vi med staver kunne øke farten betraktelig. Da kunne vi tøyse oss helt ned til "Grana" som stod nesten nederst i bakken. Dit var det 18 meter, og for å greie å stå der måtte hoppet avsluttes med et skikkelig Telemarknedslag.

Vi var som sagt mange som boltret oss i St. Hanshaugen, særlig på 50-tallet, og vi var 4 jevngamle og jevngode gutter som knivet daglig i bakken her, og som også deltok i de fleste hopprennene i Sør-Trøndelag skikrets fram til 16-17 årsalderen. Det var Per Brandhaug, Per Otto Hagen, Tore Skaug og jeg. Det var faren til Per Otto som gav navn til "Hagenrennet". Et år ble det satt opp en egen pokal gitt av Per Gjeltten, som i noen år bodde i Sjøvegen. Han var på den tiden blant Norges beste kombinertløpere. Den ble tildelt beste hopper uansett klasse, og den greide jeg å snappe foran Eidem-guttene som også deltok. "Per Gjeltens gavepremie" gjorde en liten guttepike meget stolt!

Lars M. Brobakk

Lars M. Brobakk i svevet i Hagenrennet 1955.

Fartsbrua endte ikke i et fast bygd trehopp, slik det vanligvis er. Den stoppet ca. 1 m over bakken der overgangen til hoppet starter. Man ble derfor fremdeles nødt til å bygge opp en overgang og hopp av snø og diverse planker og lemmes. Men det dugde - 20 m bakken var et faktum, og ble en stor suksess. Her yret det av unge skitalenter, særlig etter skoletid.

Bekkevollidalen var først og fremst treningsbakke for guttehoppere i området omkring. Disse kunne være medlemmer av ulike lag som Freidig, Strindheim, Oppstrinda og Jonsvannet. Noen ganger dukket det opp hoppere fra Byåsen. De som trente i bakken, var gjerne konkurrenter på skirenn i helgene, noe som førte til konkurranse også på treningene. Men dette var først og fremst et artig og fint miljø å vokse opp i”.

60 Himmelspretten

Dette var en liten lekebakke, hvor det ofte ble bygget spretthopp, og hvor en hoppet utover en snøfonn.

61 St. Hanshaugen

I dette området var det mange bakker av forskjellig størrelse. Den største ble kalt “Storen”. Den har vært i bruk fra begynnelsen av 30-tallet til første halvdel av 70-tallet. Det ble bygget et hopp av stein, som ennå er synlig. Tilløpet var naturlig. Unnarennet var nokså flatt, og det medførte at man var nesten høyest i svevet like før man landet. Lars Morten Brobakk har bakkerekorden med 21 meter. Charlottenlund sportsklubb holdt klubbmesterskap her, men det ble aldri arrangert kretsrenn. Personalforeningen ved Rotvoll sykehus arrangerte renn for sine barn, og på 50-tallet ble det årlig arrangert et lokalt gutterenn, “Hagenrennet”, etter en ildsjel blant foreldrene i området.

62 Sætherbakken

Navnet har bakken etter familien Sæther, eierne av Nyheim gård. Det er uvisst når bakken ble tatt i bruk, men den ble brukt på 50-tallet og innpå 60-tallet. Det var dårlig med tilløp, så etter hvert ble det bygget fartsbrua. Over

Stokkbekken var det en smal bru, som det var viktig å treffe. Det kunne hoppes mellom 15 og 20 meter. Charlottenlund Sportsklubb vekslet mellom denne bakken og St. Hanshaugen til sine klubbmesterskap.

63 Chamonix

I likhet med St. Hanshaugen var dette et område for lek, med mange hoppbakker av forskjellig størrelse. Navnet kommer fra byen i Frankrike hvor de første olympiske vinterleker ble holdt i 1924. Det tyder på at bakkene ble tatt i bruk omtrent på den tiden. De ble brukt av barn og unge fra Charlottenlund og Ranheim. Det var naturlig tilløp, og hopp av snø. Den største bakken gikk under navnet "Dødens". Den var bare for de dristigste. Unnarennet var bratt og smalt, med trær tett innpå. Det fortsatte som en bakke som gjorde det vanskelig å få stoppet før en endte på jordet mot gamle E6. De andre bakkene hadde også sine utfordringer fordi sletta var kort og endte i tett skog. I "Dødens" kunne det hop-

Duedalen 17. mai 1955. Det var stor publikumsopplutning om disse arrangementene på 50-tallet. Her er det NTH-student Asbjørn Linge som slår salto. Foto: Kjell Bløtekjær.

pes bortimot 25 meter. Den mest brukte bakken, som lå like ved siden av, var en 15-20-metersbakke. Til Chamonix kom også guttehopperne fra Ranheim, og da fikk hopperne fra Charlottenlund testet sine ferdigheter mot svært gode hoppere som Frits Paulsen, Asbjørn Olsson, Gjermund Kirkvold, Nils Aune og Jan Erik Fossum. De var blant kretsens beste hoppere i sine årsklasser.

64 Pinebergbakken

Dette var en 15-20-metersbakke som var i bruk fra ca. 1950 til siste halvdel av 60-tallet. Tilløpet startet ved fjøset på Pineberg gård. Med strøm fra fjøset ble det montert lys, så hoppingen kunne strekkes utover kvelden. Der var en liten fartsbru, som faktisk ble satt opp av Strinda kommune. Men hoppet var bare av snø. Det var en populær bakke, siden den lå midt i et utbyggingsområde, med mange smågutter. William Andersen, som vokste opp på Pineberg, forteller at gårdeieren, Egil Romulslie, var svært hoppinteressert, og inspirerte sønnen John og de andre guttene. Da de var ganske små, ble det laget en bakke i stua, med en stol på spisebordet, og gråpapir til unnarenn og tilløp, og så lekte de med små plashoppere. Dette var nok med å fremme interessen for hopping fra tidlig alder. Han forteller også at der var en Stensås som drev med reparasjon av ski. Han fant på å felle inn blylodd bak på skiene, slik at hopperne kunne ligge mer frampå!

Der var også en liten bakke på andre siden av gården. Den ble kalt Strengbakken, fordi det gikk en telefontråd tvers over bakken. Det var også små lekebakker ved Rønningen gård og i Ladalen ved Leangen.

65 Duedalen

Denne bakken lå nær byens sentrum, og ble brukt til trening og gutterenn. Den hadde flombelysning. I en periode ble den brukt til gaukerenn 17. mai. Det var en av nasjonaldagens store attraksjoner. På 50-tallet var det oppvisning ved Bjørn Mæhle og Asbjørn Linge som slo salto. En tidlig form for freestyle.

66 Spruten

Et område like nord for Tyholtskogen med flere bakker brukt til skilek. I nordre del av dette området, der det idag ligger noen hus, lå den største og mest brukte bakken. Her var naturlig tilløp og et snøhopp. Bakken tillot hopp på drygt 15 m. Ved siden av ble det bygd mindre snøhopp, der man kunne hoppe 10-12 m. Området brukes idag til ulike former for skilek og aking.

Informanter

William Andersen, Herman Brehme, Lars Morten Brobakk, Torvald Børset, Leif Dragsten, Andreas Glimstad, Erling Haugen, Svein Husby, Ole Klungerbo, Kåre Løberg, Viktor Olsen, Trygve Rødsten, Normann Skikstein, Harald Stokke, Ole Stokke, Bjarne Ulstad, Per Terje Vollan, Petter Vollan, Odd Egil Wanvik, Mikal Ydse.

Artikler om skibakker på Ranheim og i Klæbu:

Per Svendsen: "Hopp i tid – Hoppbakker og skihoppere på Ranheim". Årbok for Ranheim Bydels Museums Historielag, 2009, s. 91-105.

Bjørn Hukkelås: "Skibakker og skihopping i Klæbu - et tilbakeblikk." Årsskrift for Klæbu historielag 1985, s.13-20.

Kilder

Adresseavisen, Dagsposten, Nidaros.

Sør-Trøndelag Skikrets jubileumsberetning 1904-1974.

Norske skiløpere. Skihistorisk oppslagsverk i 5 bind. Bind: *Møre og Romsdal. Trøndelag*, Skiforlaget - Erling Ranheim. Oslo 1958.

Lagsprotokoll for skiavdelingen i Opstrinda IL.

Strinda Idrettslag. Beretning 1898 - 1948. Ved Ivar Schøllberg, Michael Tangstad og Paul G. Venaas.

WikiStrinda. Adresse:
www.strindahistorielag.no/wiki

Kartene er gjengitt med tillatelse fra Statens kartverk. Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommunene.

Kjell Bløtekjær, f. 1933, hoppinteressert fra barnsben av, autorisert hoppdommer. Nils Estenstad, f. 1942, Odd Hjelle, f. 1932, Kjell Olstad, f. 1938 og Per Westgård, f. 1942, var alle skihoppere i ungdommen, og har bevart hoppinteressens.